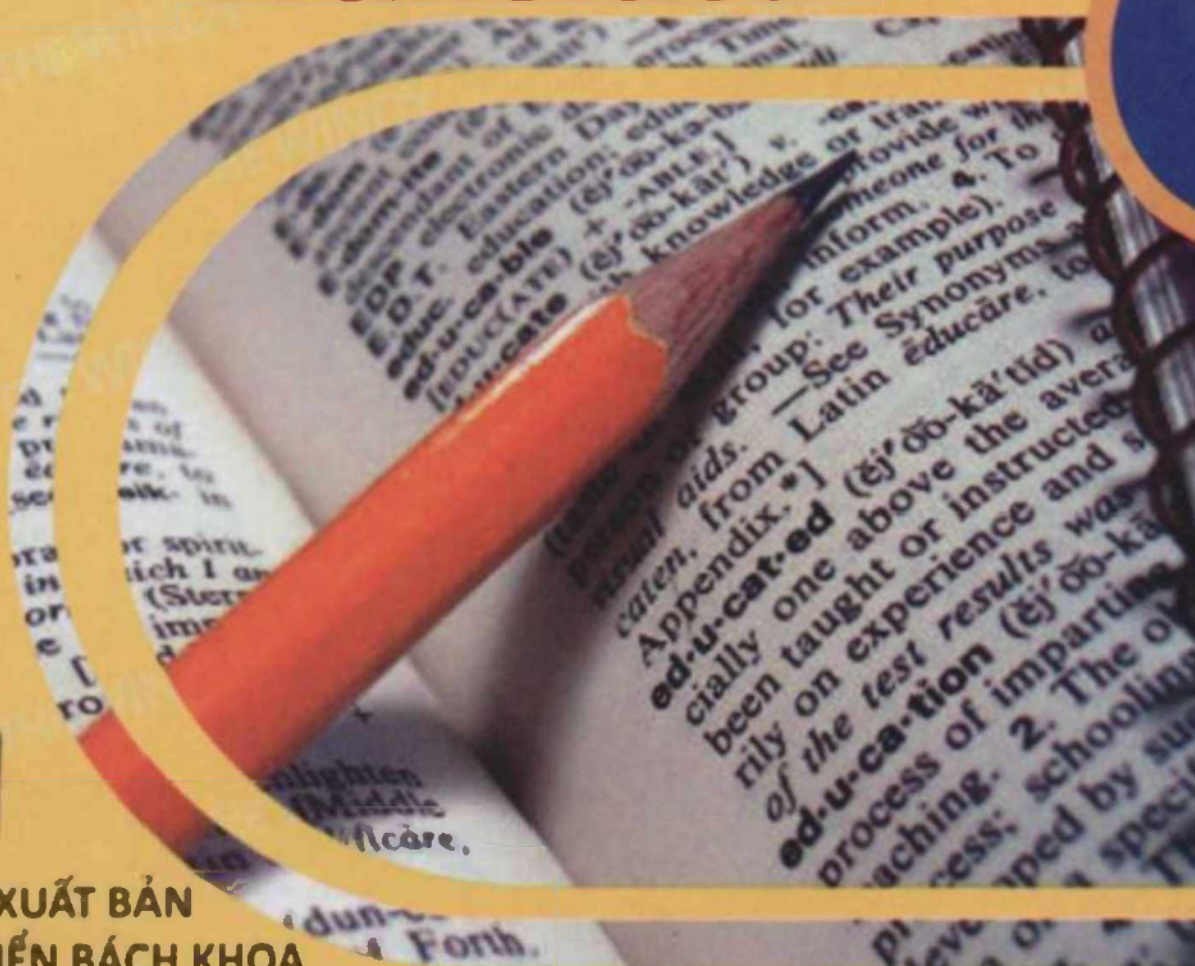

THE **Windy**

THE **WINDY**
NEW
EDITION

SỔ TAY LUYỆN DỊCH ANH - VIỆT VIỆT - ANH

TO BE A GOOD
Translator

NHÀ XUẤT BẢN
TỪ ĐIỂN BÁCH KHOA

The Windy

BÙI QUỲNH NHƯ' (*Chủ biên*)

TO BE A GOOD ENGLISH TRANSLATOR

SỔ TAY LUYỆN DỊCH

Anh Việt - Việt Anh

Hiệu đính:

MỸ HƯƠNG & THANH HẢI

NHÀ XUẤT BẢN TỪ ĐIỂN BÁCH KHOA

Lời giới thiệu

Dịch là một kỹ năng khó trong việc học ngoại ngữ. Nó không chỉ đòi hỏi người dịch phải có một lượng từ vựng phong phú mà còn phải có sự hiểu biết sâu rộng về mọi lĩnh vực để truyền tải đúng ý của tác giả.

Ngôn ngữ truyền đạt ý nghĩ, tình cảm, cảm xúc của con người. Do đó khi dịch ta phải đứng ở góc độ của người viết để dịch. Ví dụ như khi dịch Anh-Việt, tức là chuyển những điều mà tác giả là người Anh viết, khi đó ta phải đặt mình vào vị trí của người Việt để chuyển ngữ được chính xác, trung thành với bản gốc mà vẫn giữ được ý của người viết. Ngược lại khi dịch Việt-Anh, khi đó ta phải đứng ở góc độ của người Anh, nắm vững văn hoá, phong tục để truyền tải đúng từ, và đúng ý.

Vì vậy, nhằm giúp bạn nâng cao kỹ năng dịch tiếng Anh, tôi xin giới thiệu cuốn ***"To be a good English Translator - Sổ tay luyện dịch Anh-Việt - Việt-Anh"***. Cuốn sách này gồm hai chương:

- **Chương I: Anh-Việt:** trong chương này bạn đọc sẽ rút ra cho mình được một số kinh nghiệm khi dịch Anh-Việt qua các phân tích một số ví dụ, bên cạnh đó cung cấp cho bạn một số từ khó dịch từ Anh sang Việt.

- Chương II: Việt-Anh. Theo xu hướng chung thì người học thường gặp nhiều vấn đề trong khi dịch Việt sang Anh, vì vậy tôi cung cấp một lượng kiến thức rất lớn giúp ích cho việc dịch Việt-Anh trong chương này. Các cấu trúc thông dụng và mang tính chuyên ngành của các lĩnh vực luật pháp, giáo dục, kinh tế, văn hoá đều được đề cập đến trong chương này. Ngoài ra là các thành ngữ và tục ngữ cũng rất phong phú trong chương này.

Bên cạnh đó tôi có đưa ra một số bài dịch (được sưu tầm trên mạng và trên tạp chí), bạn đọc có thể đưa vào những hướng dẫn cho từng câu dịch để thực hành dịch trước khi đọc bài dịch mẫu ngay dưới mỗi bài dịch. Đặc biệt bạn sẽ thấy thú vị với tên các món ăn Việt, các loại quả, cũng như các trò chơi dân gian được dịch sang tiếng Anh trong phần C của chương này.

Mong rằng cuốn sách này sẽ giúp ích cho bạn trong việc học dịch Tiếng Anh và trong cuộc sống hàng ngày.

Người Biên Soạn

Mọi ý kiến đóng góp của Quý độc giả xin gửi về:

Ban biên tập sách ngoại ngữ The Windy

- Công ty cổ phần sách MCBooks

26/245 Mai Dịch - Cầu Giấy - Hà Nội

ĐT: 04.37921466

Email: thewindy@mcbooks.vn

Chương 1: *Anh - Việt*

Một số phân tích về cách dịch
(Some analyses of translating)

Unit 1: SOME NOTES IN TRANSLATING ENGLISH TO VIETNAMESE

Bài 1: Một số vấn đề cần lưu ý khi dịch Anh – Việt

.....

I. BA ĐẶC ĐIỂM CỦA MỘT BÀI DỊCH HAY

Theo đánh giá chung, một bài dịch hay, dù là ngôn ngữ gì đi nữa, phải đạt được ba yêu cầu tối thiểu sau:

- ✓ **TÍN (FAITHFULNESS)** tức là trung thành với nguyên bản (faithfulness to the original on the whole).
- ✓ **ĐẠT (ACCURACY)**. tức là đạt được sự chính xác cho dù có dịch thoát ý đi chăng nữa Điều này không đơn giản vì lắm khi “Dịch là phản lai”
- ✓ **NHẢ (GOOD FORM)**: tức là diễn đạt sang ngôn ngữ thứ hai thật thanh thoát, tự nhiên như người bản xứ hết sức có thể

II. BA NGUYÊN TẮC PHIÊN DỊCH

Xuất phát từ ba đặc điểm trên, ta có 3 nguyên tắc cần tuân thủ khi phiên dịch từ, câu, hay đoạn văn như sau:

Tìm cấu trúc tương đương giữa hai ngôn ngữ.

- It took us three quarters to fly to Hanoi

(Chúng tôi mất 45 phút đến Hà Nội bằng máy bay)

- It is not easy to translate this text into English

(Việc dịch bài khóa này sang tiếng Anh không dễ chút nào)

Chọn từ đúng (a right choice of words), phong cách phù hợp (appropriate register)

+ Việc chọn từ đúng giúp ta diễn đạt chính xác ý nghĩa của câu và phong cách phù hợp làm cho câu dịch, bài dịch tự nhiên, hấp dẫn, thu hút người đọc, nghĩa là đạt được độ hay của bài dịch

+ Việc dùng các từ khác nhau, phù hợp với các loại phong cách khác nhau có thể được minh họa qua việc diễn đạt từ MARRIED trong tiếng Anh sang tiếng Việt như sau

- Phong cách trang trọng đẹp duyên, thành hôn, sánh duyên

- Phong cách hài hước vợ lấy tôi (tôi lấy vợ)

- Phong cách trung hòa lấy chồng, lập gia đình, đi xây dựng

+ Tương tự, từ EAT và DIE (ăn và chết) trong tiếng Anh và tiếng Việt có thể được diễn đạt bằng nhiều cách khác nhau tùy theo văn cảnh

- EAT devour, swallow, have, eat up, chew, grind ..

- DIE pass away, to kiss the dust, to kick the bucket .

- ĂN xơi, dùng, đớp, tớp, xực, nhâu, chén

- CHẾT qua đời, băng hà, mất, khuất, đi rồi, ngủm, toi

Tránh dịch sát (Avoid literal translation or word for word translation) Dịch quá sát theo từng chữ nhiều khi làm cho câu văn tối nghĩa, ngớ ngẩn và không thể thay được

+ Imagine yourself: Anh hãy thử hình dung (đừng dịch anh hãy tưởng tượng chính anh)

+ I was tired from walking so far tôi mệt vì đi bộ quá xa (đừng dịch từ việc đi bộ quá xa)

+ The Greek sang poems about their victories người Hi Lạp ngâm thơ ca ngợi những chiến thắng của họ.